

STATENS BRANDINSPEKTION

Meddelanden

1957:7

Skogsbrandförsvar 1957.

Efter medgivande av Kungl Maj:it anordnas under skogsbrandsäsongen 1957 försök i relativt stor skala med skogsbrandbevakning medelat flyg. De län som närmast berörs av försöken är Västmanlands, Gävleborgs, Kopparbergs, Jämtlands och Västernorrlands län. I sistnämnda län sker dock bevakningen med flyg endast inom de södra delarna och därjämte endast under viss del av säsongen.

Inom Värmlands, Örebro, Västernorrlands - med nyss angiven tidsbegränsad samtidig flygbevakning - Västerbottens och Norrbottens län sker bevakningen på vanligt sätt från skogsbrandtornen. Detta gäller även de sydligare delarna av landet där bevakning från torn dock - i likhet med vad som brukar vara fallet - endast torde komma att utföras i mycket begränsad omfattning.

Inom områden, där bevakning med flygplan sker, ombesörjes denna - på uppdrag av vederbörande länsstyrelse - av privata flygklubbar. Avtal rörande flygverksamheten träffas mellan länsstyrelse och flygklubb. Ersättning utgår med visst belopp pr flygtimme, vilket belopp varierar med hänsyn till flygplanens prestanda. I genomsnitt rör det sig om 40 å 50 kronor pr flygtimme. Normalinstruktion för flygverksamheten, i första hand riktande sig till de sk bascheferna, dvs de personer som utses att inför länsstyrelsen närmast svara för respektive flygklubbs verksamhet, har upprättats av statens brandinspektion i samråd med Kungl Svenska Aeroklubben, KSAK. Den senare utövar för övrigt tillsyn över de anlitade flygklubbarnas verksamhet. KSAK har i anslutning därtill utfärdat instruktioner bland annat för flygförarna.

Skannat av Utkiken

Med utnyttjande i första hand av civilförsvarets radiostationer etableras förbindelse mellan flygplan och markorganisation. Denna senare har att pr telefon vidarebefordra rapport om skogsbrand eller misstänkt brand till den brandalarmeringscentral (eventuellt brandchef eller skogsbrandfogde), inom vars område branden bedömes vara belägen. För den händelse radiokontakt ej erhålles med marken, kan rapport om brand komma att överbringas medelst rapportthylsa eller motsvarande.

Att döma av tidigare års erfarenheter från skogsbrandbevakning svarar allmänheten för huvudparten av all skogsbrandrapportering. Det torde få förutsättas att så blir fallet även i år. Det förhållandet att en särskild organisation är upprättad för bevakningen minskar sålunda på intet sätt den enskilda medborgarens skyldighet att omedelbart rapportera en upptäckt brand liksom icke heller hans skyldighet att efter bästa förmåga medverka vid släckningen.

För att kostnaderna för flygbevakningen i möjligaste mån skall begränsas - de får under inga förhållanden bli högre än vad tornbevakningen brukar kosta - är det angeläget att flygverksamheten från dag till dag avpassas med hänsyn till skogsbrandrisken. Denna risk är beroende av ett flertal meteorologiska faktorer, av vilka mark- och luftfuktighet, temperatur, nederbörd och vind är de viktigaste. Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut, SMHI, har åtagit sig att medverka vid bestämning av det s k brandriskvärdet¹⁾ för olika områden av landet ävensom att ange väderleksutsikterna för det närmaste dygnet med avseende på vind-, temperatur- och nederbördsförhållanden inom samma områden.

Med hänsyn till det nära samband, som förefinns mellan skogsbrandrisk och möjlighet att utföra hyggesbränning har det bedömts lämpligt att för skogsbrandbevakningens del tillämpa samma indelning av landet i prognosområden som sedan något år tillbaka tillämpats i fråga om hyggesbränningar. De ifrågavarande områdena, vilka i huvudsak täcker landet norr om linjen Karlstad-Västerås-

1) Ej att förväxla med den Ångströmska brandriskfaktorn

Uppsala och som betecknats nr 1 - 23 finns angivna på en karta, som kan rekvideras från Kungl Domänstyrelsen, Box 2093, Stockholm 2.

SMHI har förklarat sig beredd att tills vidare under skogsbrandsäsongen varje dag kl 06.30 för de ovannämnda områdena utsända de beräknade brandriskvärdena och angivna väderleksutsikterna i radio. Därvid är att märka dels att för bedömningen av brandriskvärdet hänsyn togs till förhållandena de närmast föregående dagarna kl 13.00 medan väderleksutsikterna avser de väntade förhållandena under den dag rapporten utsändes, dels ock att såväl brandriskvärdet som väderleksutsikterna bygger på uppgifter, som erhållits från ett relativt fåtal meteorologiska stationer och att lokala avvikelser sålunda måste förutsättas.

Brandriskvärdet anges i en femgradig skala på så sätt att siffran

- 1 anger mycket låg brandrisk
- 2 " låg brandrisk
- 3 " normal brandrisk
- 4 " hög brandrisk och
- 5 " mycket hög brandrisk.

Med hänsyn till att, såsom ovan angivits, brandriskvärdet hänförs till kl 13.00 dagen innan rapporten utsändes, måste bascheferna vid planläggningen av dagens flygbevakning taga hänsyn till de väderleksförhållanden som varit rådande inom bevakningsområdet sedan nämnda tidpunkt. Om det t ex regnat kraftigt inom bevakningsområdet under natten eller föregående daga eftermiddag, bör det i radions 6.30-utsändning angivna brandriskvärdet självfallet föga inverka på omfattningen av dagens flygverksamhet.

Ingvar Strömdahl
 Ingvar Strömdahl
 Riksbrandinspektör

Den 31 maj 1957.

Statens Brandinspektion, Box 7097, Stockholm 7, Tel 23 23 30.

Summary in English:

THE GOVERNMENT INSPECTORATE OF FIRE SERVICES

Informative Recommendations 1957:7

Forest Fire Protection 1957.

For the discovery of Forest Fires at the earliest possible stage, there is a chain of some 300 Watch Towers throughout the Swedish forested areas. As there is also a number of aero clubs in existence, it has been decided, in collaboration with the Swedish Association of Aero Clubs and the Swedish Meteorologic Institute (SMHI), to have fairly extensive comparative tests made as regards efficiency and costs between the Watch Towers and airborne patrolling. These tests will be put into effect in a number of counties.

For the airborne patrolling, CD radio equipment will be used. SMHI will daily calculate, prognosticate and broadcast the degree of Fire Risk for the adaptation of the patrolling frequency.

